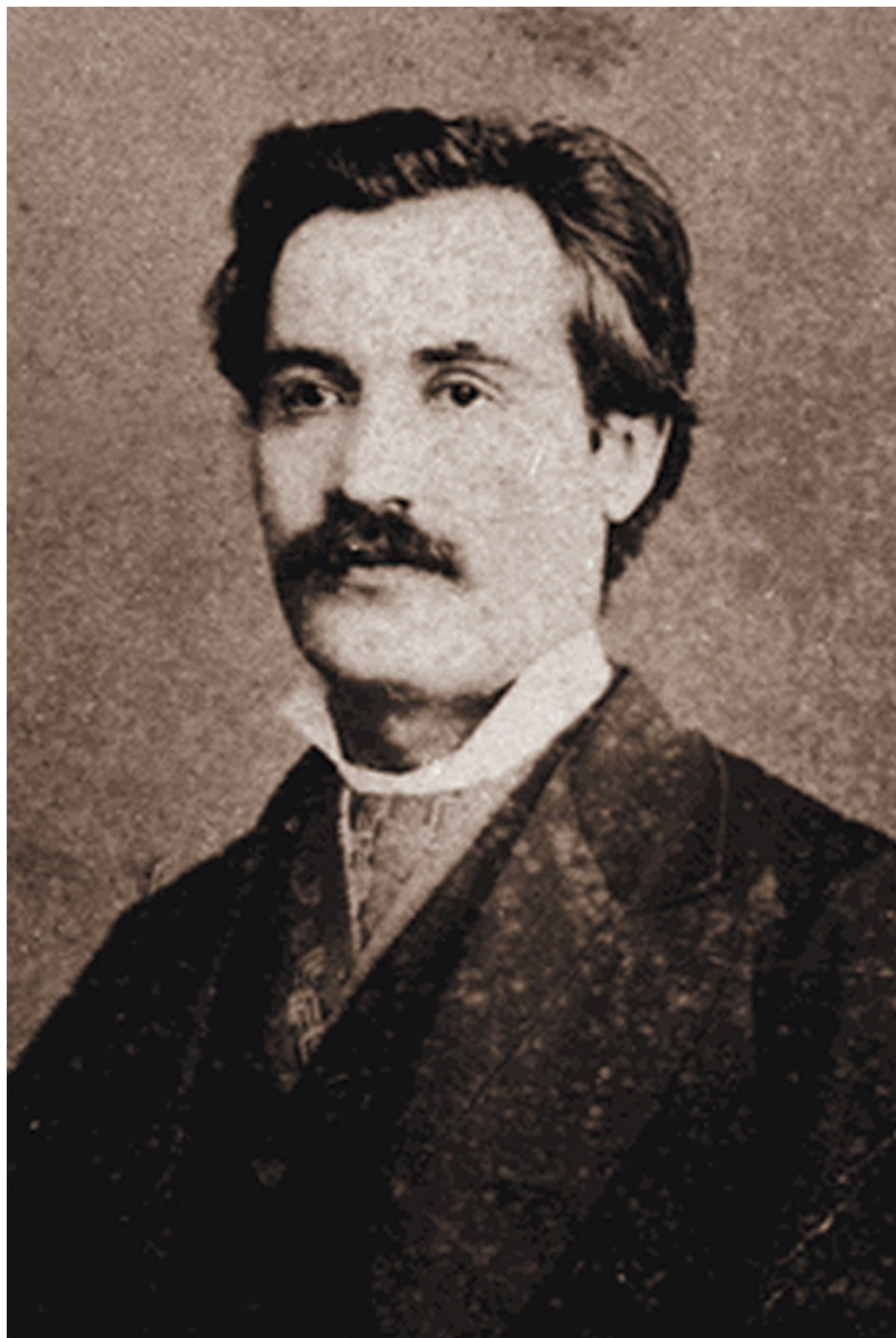


**[ DE LA FORMAREA  
CABINETULUI...”] – de Mihai  
Eminescu [20 iulie 1879]**



De la formarea cabinetului nou încoace am așteptat să se facă oarecari schimbări mai cu seamă în administrațiunea țării, care sub un om ca d. Mihălescu a trebuit să devie infectă. Chiar cetățeanul cel mai optimist, cînd a văzut părinteasca îngrijire cu care d. I. Brătianu a păstrat luni întregi pe cinstitul Mihălescu ca director la interne după ce d. Moldoveanu-și făcuse destăinuirile sale publice, a putut înțelege că această pregetare și trăgănire nu putea avea alt sens decît de-a cocoloși ce se putea cocoloși și de-a întuneca atît actele din centru cît și complicitatea de la periferii; de asemenea e aproape de înțelegerea oricui că prefectii aceia cari au putut fi mai cu seamă în complicitate cu societatea Warszawsky-Mihălescu sînt cei din județele de lîngă Dunăre, cari au căpătat la timpul convenit atît de temeinice instrucțiuni de ce să zică și să nu zică înaintea judecătorilor. Arestarea ca din senin a d-lui Moldoveanu în urma mijlocirii vestitului Chirițescu, actual prefect de Teleorman, e un semn că roșii pe toată linia erau gata de-a închide prin arest gura celor ce vor găsi adevărul.

Dar floarea activității acestor prefecti roșii a fost se-nțelege în vremea alegerilor. Față cu neîncrederea generală a țării că guvernul roșu ar fi în stare de-a rezolva spre mulțumirea generală o cestiune atît de spinoasă ca cea izraelită, prefectii partidului Warszawsky-Mihălescu aveau misiunea specială de-a amăgi, de-a promite funcțiuni, de-a amenința, pentru a scoate cu de-a sila din urne cele două treimi a Camerilor de revizuire așteptate cu atîta nerăbdare de Alianța izraelită, de presa evreiască din străinătate și de toată suflarea trădătoare din țară.

Daca un Cortazzi totuși n-a izbutit la Dorohoi cauza e numai estrema energie a alegătorilor, gata de a arunca pe fereastră atît pe ciracul partidului roșu, cît și pe d. Brătianu însuși.

În huiduituri și în şuierături d. Brătianu a trebuit să ia tălpășița din Dorohoi, din Bacău și din alte orașe ale Moldovei. Cine- și aduce aminte de falsificarea listelor

electorale, de trecerea unor postulanți comuni în listele colegiului întâi și al doilea, de schimbările în funcțiuni administrative și judecătorești după avizul acestor prefecți, de împlerea tuturilor posturilor cu frați, cumnați, fii și nepoți a eventualilor prefecți, pentru ca de acelaș soi să fie toată rețeaua infectă care acopere un județ întreg, acela lesne va conchide că o schimbare a administrației e strict necesară pentru a curăți țara de aspiratorii la coroana virtuții, fie puși în funcție, fie ascunși în tufișele drumurilor mari. Numai în centrele Iași și București se menaja întrucîtva opinia publică, numindu-se oameni din partid, dar asupra cărora nu erau pete cari să-ntunece reputația onestității private. Iar încolo tot unul și unul, tot oameni cari se deosibeau de semenii lor prin vrun dar deosebit, fie adorarea zeului Bacchus, fie jocul de cărți, fie luarea de mită, fie în fine scandale fără un nume ce s-ar putea rosti, ca cele comise de un prefect de Vaslui, de care se revoltase însuși un ministru roșu, care în această materie poate suporta mult, precum era d. Stătescu.

Ce grozăvie cată să fie în toată țara, ce atmosferă de corupție și de venalitate, ce rețea de fără-de-legi și de silnicii cînd ne aducem aminte de cel care era adevăratul ministru de interne și totodată asociatul în afaceri a cîstitului Warsaw'sky! De rechizițiile fie pentru armata imperială, fie pentru cea română abia cutezăm a pomeni. Sub auspiciile acestei administrații se dădeau bilete false, se constatau cînd prestațiuni, cînd pierderi de sute de mii de franci, se schimbau boii rechiziționați pe alții bolnavi, cari piereau în drum, se sus-trăgeau produsele destinate pentru armata noastră, care în timpul acesta murea de foame și se hrănea cu coceni de porumb strînși în cîmpiile acoperite cu zăpadă ale Bulgariei.

De trei ori să fi prădat tătarii țara în lung și-n lat, de trei ori să fi căzut ca nuorii locustele pe lanurile înflorite ale României,

totuși n-ar fi produs pagubele pe care le aduc doi-trei ani de administrație roșie.

Într-adevăr, dacă n-ar exista bietele tribunale cari de rău de bine tot sînt o amenințare permanentă pentru acești oameni și cari, cu toată starea precară și pururea primejduită a judecătorilor, tot își fac datoria cînd lucrurile prea se deoache, am asista la anarhia cea mai deplină de la un capăt pînă la altul al României.

E o datorie imperioasă pentru d. Cogălniceanu de-a curăți atmosfera administrației județelor de mirosul de penitenciar răspîndit pretutindenea de partidul Warszawsky-Mihălescu. Pe calea acestor schimbări l-ar binecuvînta poporul întreg, l-ar sprijini presa și opinia publică în genere. Administrația a devenit o adevărată pată pentru țara aceasta, o pepinieră de candidați de penitenciare, un loc de refugiu și de impunitate pentru cei ce au părăsit temnițele sau pentru cei cari sînt în perspectivă de-a intra în ele de acuma-nainte. Știm că trebuie un curaj extraordinar, cînd ai pe un Lecca sau pe un Stolojan alături, de-a mătura fără cruțare lepădăturile societății cu cari roșii pretind a administra, știm că acest soi de oameni e-n stare a-ndrepta pistolul asupra pieptului unui ministru care ar încerca să-i înlăture, știm asemenea că nu d.Brătianu, ci acești oameni sînt cei cari stăpînesc țara, exercitînd o extremă tiranie asupra șefi-lor lor chiar; dar acest înalt curaj civic d. Cogălniceanu trebuie să-l aibă. Da, va avea în contră-i banda de exploatatori roșii, dar în tabăra sa ar fi țara întreagă, sugrumată de adepții lui Pazvantoglu.

Această satisfacere e datorită țării întregi. Celelalte ramuri de administrație publică, oricît de rău împînzite ar fi cu oamenii silei, au totuși legi organice cari le fac contrabile. Dar în administrația atîrnătoare de Ministeriul de Interne controlul lipsește cu desăvîrșire.

În privirea administrației în sensul restrîns al cuvîntului România e dată în prada unei exploatare și a unei silnicii

nemaipomenite, pe care d. Cogălniceanu, ca om cu experiență politică, trebuie să le fi cunoscând.

Ne vine greu de-a vorbi de această administrație roșie, căci de rușinea și de cangrena țării noastre sîntem siliți a vorbi. Dorim din inimă ca d. Cogălniceanu să ne dea ocazie de a tăcea cel puțin despre ea; căci epoca în care am putea-o menționa cu laudă ne pare încă foarte depărtată.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 noiembrie 1877 – 15 februarie 1880

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1980

Vol X

**Mihai-Eminescu.Ro**